

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za omanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Nemški hujskači.

Že enkrat smo letos poročali našim čitateljem, kako grdo in brezvestno obrekujejo nemški listi naš slovenski narod. Danes moramo zopet poročati o obrekovanju, ki je nesramnejše kakor vsa dosedanja in ki je vzbudilo povsodi med Slovenci, kjer se je izvedelo o tem lopovskem dejanju, največjo nevoljo in vznemirjenost. Mariborski list »Marburger Zeitung«, katerega si držijo večinoma nemški uradniki, trgovci in krčmarji, je pisal v št. 24. skrajno žaljive reči o spodnještajerskih Slovencih.

On pravi: V mariborskem okrožnem sodnijskem okraju je v enem letu več hudodelcev nego v največjem nemškem v desetih letih skupaj; ljudje, ki morijo svoje otroke, ki jih pečejo in pojedajo, se bajé težko najdejo pri najbolj neomikanih narodih tako gosto posejani, kakor pri Slovencih; pripoveduje svojim nemškim bralcem, da je pri Slovencih navada, da možje, tasti in zeti morijo svoje žene, jih ssekavajo ter dajejo svinjam jesti; na Slovenskem se nahajajo okraji, kjer je človek v vednem strahu za svoje življenje. Tako piše nemški list!

Slovensko ime je sedaj pred celim svetom onečaščeno. Kjerkoli bodo čitali te besede, mislili bodo, da se nahajajo

na Spodnjem Štajerskem res sami divjaki, roparji, razbojniki in morilci.

In kake nasledke bo imelo tako pisanje nemških listov? Najhujše nasledke! Tuji kupci ne bodo več upali med nas! Če torej ne bodo več upali kupci prihajati po vašo živino, zahvalite se pri nemških listih, ki so vas raztrobili kot prave roparje; če ne bo nihče več prišel vprašat za vaše zrnje, ki ste ga pridelali s trudom, zahvalite se pri onih Nemcih, ki vas slikajo kot morilce; če nihče ne bo več poizvedoval za vaše vino, zahvalite se pri onih Nemcih, ki so vam vzeli dobro ime! Tujei ne bodo več upali med Slovence, ker jih listi med Nemci slikajo kot najbolj divje ljudi!

Naročniki spodnještajerskih nemških listov, to so nemški uradniki, trgovci in obrtniki (krčmarji) bi lahko zabranili, da se v njihovih listih ne piše tako. A če ravno se hlinijo Slovence za prijatelje, vendar ničesar ne storijo proti takemu nesramnemu pisarjenju! Ali so to potem pravi prijatelji, ki nas pustijo tako sramotiti pred celim svetom? Zapomnimo si, kako so se v tem slučaju zadržali nemški in nemškutarski uradniki, trgovci in krčmarji!

Kakor se vidi, postajajo Nemci na Spodnjem Štajerskem vedno bolj oholi in predrzni. Pred par leti bi še si noben Nемеc ne upal zapisati takih lažljivih in obrekovalnih reči o nas. Dandanes posta-

jajo na naših tleh predrzni in nesramni. »Štajerc« blati naše razumništvo, naše posvetno in duhovsko slovensko gospodo, ter jo slika kot najbolj zavrženi del človeštva; a ljudstva samega še si vendar ne upa blatiti. Česar pa on ne stori, to storijo njegovi nemški tovariši. Ti blatijo in sramotijo kar celo slovensko ljudstvo. Imenujejo nas naravnost morilce, razbojnike in roparje!

Slovenci, zapomnimo si za vse večne čase take nesramne nemške lumparije!

Kaj bo z vojsko?

Menda še letos ne bo nič, kajti Rusija si ne upa prav v ogenj. Uvidela je namreč, da bi Anglija in Nemčija uporabili to priliko, ko bi se Rusija zapletla v boj na Balkanu, ter jo prijeli v Aziji in jo oškodovali tamkaj na ruski posestvi. In vsak se pač najprej boji za svojo lastno kožo, tako tudi Rusija! Anglija in Nemčija nimata nobenega smisla za uboge trpine na Balkanu. Mislita si pač, saj Turki stiskajo in mesarijo le slovanske može in onečaščajo le slovanske žene in dekleta.

Sicer pa trajajo na Balkanu nemiri med slovanskimi ustaši in Turki še dalje. Blizo vasi Vladimirovi je prišlo te dni do spopada med ustaši in med turškimi vojaki.

Kako so čep zabijali.

Spisala M. G.

Nekje na Gorenjskem stoji vas; na sredi vasi je vaška krčma, kjer se vaški možje pri kozarcu vina pogovarjajo to in ono. Eden pravi, da je slišal travo rasti, drugi zopet, kako je videl hruške peči, in tako se naprej pogovarjajo, kateri kaj več ve.

Kar prileti v veliki sapi natararica in zaupije: »Kakšna nesreča, čep pri sodu je odletel!«

Naenkrat vzdihnejo vsi hkrati: »Kaj nam je zdaj storiti?« Za hip se vsi zamislijo.

»Pojdimo«, reče prvi, »in ga popijmo.«

»Ne«, pravi drugi, »kaj bi pa pozneje pili; pojdimo raje in čep nazaj zabijmo!«

Vsem je to po volji in z urnimi koraki gredo vsak na svoj dom ter poiščejo kije, da bi ložje čep zabili. Kmalu se vrnejo vsak s svojim kijem. Pa, oh smola, kaj bi pa zdaj storili, ko čepa ne morejo najti?

Hitro spoznajo, da mora eden namesto čepa z roko zadelati luknjo, da ne bo vse

vino izteklo, drugi pa naj gredo čepa delat. Vsem je to po godu.

Gospodar gre klicat svojega hlapca, kateri je bil v hlevu pri živini: »Matija, hitro vzemi sekuro in žago, gremo v gozd posekat hrast, da bomo iz njega čep naredili!« Res gredo v gozd.

Oni pa, ki je bil zraven soda in je s svojo roko tiščal vino nazaj v sod, se je že naveličal in roka ga je bolela. Pa kaj to? Žeja ga je še bolj mučila, tako, da se mu je že grlo skoro posušilo. Začne gledati, kje bi bila kakšna posoda, da bi si vina natočil, ter bi nekoliko pogasil pekočo žejo.

Pa oh, ko pa nikjer ni nobene posode! Sedaj bi še torej zraven vina od žeje moral umreti? Ne, to pa ne gre!

Pa česa se spomni bistra glavica? Hitro odtegne roko in nastavi tje usta, ter v velikih požirkih slastno povživa dobro vinsko kapljico. To mu je dišalo! Ker pa je bil v vinu seveda alkohol, se ga kmalu tako naleze, da se ne more več po konci držati, pade na tla ter kmalu zaspi in začne smrčati, kakor medved v brlogu. Vino pa teče, kakor se mu ljubi.

V tem času se vrnejo oni iz gozda donu, ter jo naravnost uberejo v klet, da bi brz čep zabili. Pa kako začnejo debelo gledati, ko vidijo vinsko povodenj!

»Jojmene«, začne gospodar tarnati, »da bi pač poprej raji šli v klet in bi vino izpili, kakor pa, da smo šli najprej čepa delat! Tedaj bi vsaj od vina nekaj imeli, tako pa nimamo nič družega, kakor suhe goltance in prazne želodce. Je že tako; po smrti je žalost zastonj, ne da se več popraviti, kar si zamudil. Marsikdo bi še potem popravljal, ko bi mogel, pa ne more! Ljudje božji, zapomnite si ta nauk!«

Čudna maska.

Za vladanja Ludovika XV. so prirejali na francoskem dvoru velike maškarade, h katerim je bil dovoljen vstop vsakemu, kdor je mogel plačati vstopnino. Tako veselico so priredili tudi takrat, ko je bil prestolonaslednik spoznan za polnoletnega. Med raznimi pisanimi našemljenci je vzbujala zlasti neka rumeno oblečena maska s svojim čudnim vedenjem splošno pozornost. Razen da je bila nenavadno velike

Turki so morali bežati in je bilo tudi ubitih več vojakov.

Turške vojne čete prišle so že do bolgarske meje in so se tam vže utaborile. Tudi bolgarske vojne čete so že pripravljene na boj in bati se je, da pride skoro gotovo do spopada. A večje vojske menda ne bo, ker se je Rusija in Avstrija ne udeležita. Avstrijski poslanik v Carigradu je zahteval od Sultana, da podeli bivšemu avstrijskemu konzulu Zambauerju dovoljenje, da nastopi kot konzul v Mitrovici.

Generalni nadzornik Hilmi paša dobil je iz Carigrada ukaz, da se imajo smatrati za izdajalce vsi člani makedonskih odborov, ter da se jih mora ustreliti, kaj ko pridejo v roke turški oblasti.

Turška vlada je jako vznemirjena zaradi velikega števila ustaških čet, ki so se prikazale zadnje dni v Makedoniji. Obrnila se je zaradi tega do avstrijskega in ruskega poslaništva z vprašanjem, kaj naj bi počela. Ruski in avstrijski poslanik nasvetovala sta Turčiji, naj le zasleduje ustaše ter uničuje ustaške čete, a ne sme poklicati pod orožje večjega števila vojakov, ob enem sta ji tudi svetovali, naj razoroži Albance. Turčija pa je s takim odgovorom jako nezadovoljna.

Črtice o socijalnem vprašanji.

IV. Še enkrat suženjstvo; boj zoper oderuštvo in graščake.

(Piše Al. Kokelj.)

L. 313 po Kr. je bilo torej krščanstvo postavno priznано v rimskej državi. In takrat se je začelo njegovo javno delovanje; po vrsti so se rušili paganski templi in se stavile krasne cerkve. Zahodno rimsko cesarstvo je sicer imelo svoj konec l. 476, a to ni vstavilo razširjanja krščanstva. Šlo je vkljub vsem oviram naprej in povsod je širilo svoj blagodejni upliv.

Najprej se je krščanstvo bojevalo na dalje zoper suženjstvo. Kakor hitro so se posvetni vladarji v tej ali oni deželi izpreobrnil h Kristusovi veri, uplivali so na-nje papeži in škofje, da so odpravili suženjstvo. Kjer tega niso mogli storiti takoj, skušali so doseči polagoma ali so

si prizadevali vsaj omiliti položaj ubogih trpinov. Razni cerkveni zbori so izdajali postave v korist sužnjem; samó iz 7. in 8. stoletja imamo do 300 takih določb. Zbor v Rimu l. 743 in več drugih zborov so strogo zapovedali, da noben Jud ne sme imeti krščanskega sužnja. Najbrže so Judje takrat hoteli barantati s sužnji, a cerkev je preprečila njihove namere. Tudi samostani v zahodnih in zapadnih deželah so neumorno delovali zoper suženjstvo. In cerkev je ustanovila celo dva reda: red sv. Trojice (trinitarci) in sv. Marije »de mercede«, katerih glavna naloga je bila delovati zoper suženjstvo zlasti v pažanskih deželah. Ne dá se popisati, kako so se trudili posamezni možje teh redov, da bi polajšali trpljenje ubogih sužnjem. Takó se je odločnemu nastopu cerkve posrečilo, da je bilo suženjstvo v krščanski Evropi odpravljeno že v 15. stoletji.

Res, suženjstvo je bilo zatrto v Evropi, a bujno se je razcevalo v novo najdeni Ameriki. Po zlatu pohlepni Španci so našli suženjstvo med ondrotnimi divjaki in mesto, da bi je bili odpravili, so je še podpirali. A s tem grdi lakomniki še niso bili zadovoljni. Kupovali so zamorce v Afriki in jih prevažali v Ameriko, kjer so jim morali delati kot črna živina. O koliko so ti ubožci pretrpeli od brezsrčnih gospodarjev! Kot Španci jednako so barantali z zamorci Italijani, Angleži in drugi. Papeži so proti tej sramotnej kupčiji opetovano povzdigovali svoj glas. Med temi so bili posebno Leon X. (1513—1521), Pavel III. (1534—1549), Urban VIII. (1623—1644), in Benedikt XIV. (1740—1758). Mnogo so se trudili tudi drugi možje, da bi polajšali trpljenje ubogih trpinov n. pr. kardinal Ksimeses, sv. Vincencij Pavlanski in sv. Peter Klaver, ki je skozi 40 let neumorno deloval za-nje. Popolnoma se je pa odpravilo suženjstvo v Ameriki še le za sedanjega papeža Leona XIII. L. 1888 je pisal ta slavni naslednik sv. Petra prelepo pismo škofom v Braziliji, v katerem opisuje zasluge sv. cerkve za odpravo suženjstva ter izraža veliko veselje, da se je ondi odpravila ta sramota.

Dandanes je suženjstvo odpravljeno po vsem krščanskem svetu. In zaslugo za to ima jedino katoliška cerkev, katera je s tem

storila največje socijalno delo, kar se jih je kdaj storilo na zemlji. Vlada pa še suženjstvo v krajih, kamor ni prisijala luč krščanstva, zlasti med mohamedanskimi narodi. Ondi se še vedno trudijo z veliko požrtvovalnostjo katoliški misijonarji, da bi storili konec temu nečloveškemu početju.

Da bi cerkev še bolj varovala reveže proti bogatinom, je strogo prepovedala obrestovanje in oderuštvo. Obrestovalce in oderuhe so zadele razne cerkvene in posvetne kazni. Odrekovali so jim sv. zakramente in cerkveni pokop; izključeni so bili iz cerkvenih in državnih služb. Zasluge za to imata posebno papeža Gregor X. (1271—1276) in Klement V. (1305—1314).

Ker so pa Judje od nekdanj najbolj izkoriščali krščansko ljudstvo, za to je cerkev proti njim izdala še posebne postave. Cerkveni zbor v Makonu l. 581 je določil, da Judje ne smejo imeti služb, v katerih bi lahko kaznovali kristijane ali delovali drugače zoper nje. Cerkveni zbor v Avignonu (Avinjonu) l. 1409 je zapovedal, da kristjani ne smejo sklepati z Judi denarnih kupčij. Naloženo jim je tudi bilo, da morajo povrniti dobiček, ki so si ga pridobili po krivici. Četrty lateranski cerkveni zbor l. 1215 je sklenil isto in je zraven še določil, da se Judom ne sme izročiti nobena javna služba. Take in enake postave so se sklepale tudi na drugih cerkvenih zborih. S tem pa ni rečeno, da bi bila cerkev Jude preganjala ali zatirala. Nikakor ne! Nekateri papeži, zlasti Pij IV. (1559—1565) in Sikst V. (1585—1590), so jako milostno ravnali z njimi, varovali so jih pred nasiljem ljudstva in so jim dali več pravic. Toda ker so té pravice izrabljali, so jih jim drugi papeži zopet vzeli. Nekateri možje so tudi skušali Jude napeljati k temu, da bi se poprijeli dela in bi živeli kot drugi ljudje. Sam sv. Tomaž Akvinski piše vojvodinji Alici tako-le: »Judje ne smejo sami obdržati, kar so si pridobili z oderuštvom. Najboljše bi bilo, če bi se k delu prisilili in tako sami skrbeli za svoje življenje kot v nekaterih krajih na Laskem, mesto, da bi lenobo pasli in druge odirali.« Toda ta želja se sv. Tomažu ni izpolnila.

Judje so bili pač zmeraj jednaki. Za-to so bile omenjene cerkvene postave prav

in krepke postave, ni imela na sebi nič posebnega, a imela je nenavadno slast za jed. Kaj takega še niso videli nikoli na francoskem dvoru. Rumena maska je hodila od sobe do sobe, od mize do mize, in ni samo poskušala jed in pijačo, ampak požrla je vse, kar je mogla dobiti v roke. Komaj je pokončala v eni sobi čisto mirno celo kokoš, pol krače in nekaj steklenic šampanjca, že je eno minuto kasneje z isto ali še večjo slastjo izvršila isto junaško delo v sosednji sobi. Cel večer je uganjala to svojo šalo, in zbrana družba, ki se je izprva razveseljevala in smejala nad temi burkami, se je že jela polagoma jeziti nad temi, vendar nekoliko predrznimi norčijami. Kmalu je izvedel tudi mladi kraljevič o tem.

»To mora biti sam peklenšček, ako je res, kar pravite«, meni kraljevič.

»Popolnoma v svoji lastni osebi je prišla, samo rog ji še manjka«, pristavi star plemič.

»A da je tako lačen! To bi mogel zupati le kakemu ubogemu, sestradanemu pesniku«, pravi princ, »a vsejedno je to-le čudna reč. Nekaj drugega je gotovo še zraven. Da bi toliko pojedel?! To mora

vino izlivati kam drugam in jedi gotovo prav spretno spravlja kam v svojo obleko«.

»Njih Veličanstvo se lahko prepriča na lastne oči, da ni nič sleparije zraven«, de plemič. »Le poglejte!« Pokazal je skozi vrata v sosednjo sobo, kjer je korakala rumena maska naravnost proti bogato obloženi mizi.

Z vidno zadovoljnostjo je pograbila veliko steklenico, jo nagnila, in kot bi bil trenil, jo je postavila spet nazaj na mizo popolnoma prazno. In meni nič tebi nič potegne enemu izmed gostov izpred njega krožnik, na katerem je bila pečena kura, in kmalu so bile na krožniku same kosti.

Princ in njegovo spremstvo so zrl strmeč in molče čudno masko; plemič je naposled dejal, da jo je zdaj videl že tretjič pri takem opravilu.

»Kaj? Moja častna beseda, da sem jo zdajle videl osmič, in vselej je spravila toliko po grlu«.

»Recite rajši: desetič, pa se ne bote zlagali prav nič«, so pripovedovali drugi kraljevi spremljevalci.

»In ako rečete: petnajstič, bo še bolj prav«, pristavi markí Le Verd.

»Ni mogoče?!« vzklikne princ. »Pokličite hitro ceremonijerja! Jaz bi rad nekoliko bolj poznal tega našega gosta.«

A tudi ceremonijer ni vedel o čudni maski drugega, kot da silno veliko počje.

Ravno ko je nesel požrešni gospod k ustom poln kozarec bordoskega vina, je pristopil k njemu ceremonijer in mu za-ukazal:

»Njih Veličanstvo prestolonaslednik zapovedujejo, da naj se rumena maska takoj razkrinka.«

A čudni mož ni bil nič kaj zadovoljen s tem ukazom.

»Povelju kraljeve visokosti se vam ni zdravo upirati«, nadaljuje ceremonijer.

»Takemu povelju se seveda ne smem upirati«, reče oni in vrže urno krinko raz sebe. Pred osuplimi gledalci je stal preprost vojak angleške posadke, ki je bila takrat na Francoskem.

Princ in njegovo spremstvo ni moglo izlahka prikriti svojega veselja pri takem razkrinkanju. Kar je mogel resno, je dejal kraljevič:

»Ne bom vas mučil z vprašanji, kako ste prišli semkaj, samo to povejte, kje je

umestne. Najboljša je bila ta, da Judje niso smeli dobiti javnih služb, kjer bi bili imeli kako oblast nad kristijani ali bi jih mogli izkoriščati. Če bi bile te postavbe do dandanes v veljavi, bi še ne bilo na dnevnem redu socialnega vprašanja. Toda ker države niso hotele biti pokorne cerkvi, morajo zdaj biti pokorne Judom.

Tudi proti graščakom je nastopala cerkev. Takoj po preseljevanju narodov so bili na Laškem neki vojaški graščaki, kateri so silno tlačili uboge kmete. Cerkev se je pa odločno uprla njihovemu ravnanju. Istotako se je vspešno potegnila za zatirane kmete v 10. in 11. stoletju zopet na Laškem, Francoskem in drugodi. Skušala je tudi graščake pridobiti za vzvišene namene, s tem, da jih je navduševala za osloboditev svete dežele iz mohamedanske oblasti. Mnogo jih je slušalo njen glas ter so šli v boj za sveto stvar. Na ta način so se kmetje iznebili svojih krutih zatiralcev. Veliko teh graščakov je padlo ali že na potu proti sv. deželi ali v ondotnih bojih ter se niso več vrnili na svoj dom; iz njihovih gradov pa so nastali samostani, bolnišnice in drugi dobredelni zavodi.

Napake v naših društvih.

Mrtvo društveno življenje.

Kdaj postane društveno življenje mrtvo? Če nimajo člani društva na razpolago v društvu časopisov, če ni urejen društveni prostor, potem je navadno tudi že skrajno izključeno popolnoma vsako društveno življenje. Toda člani privabiti se mora tudi še z drugimi stvarmi. Lahko rečemo, mrtvo društveno življenje je, kjer se ne goji lepo petje, kjer se ne vrše, zlasti za mlajše člane in članice, razni poučni tečajji, kjer se ne skrbi društvenikom za pošteno zabavo. Vse to mora svojim članom preskrbeti društveno vodstvo, če ne, je skoro boljše, da društvo preneha. Med društveniki mora zavladati medsebojno prijateljstvo in tekmovanje v učenju, petju i. t. d.

Predsodki napram mladini.

Rado in zelo pogosto se povdarja med nami važnost in potreba organizacije mlado-
mogoče, da se en sam večer tolikokrat najeste?*

Tolikokrat? ponovi vojak začuden. »Z vsem spoštovanjem, ki sem je dolžen Njih Veličanstvu, odgovarjam, da sem zdajle ravno dobro začel jesti, pa ste me presenečili.

Začel?! vzklikne princ začudeno. »Saj sem slišal in sam videl! Kje je kurecina in kje vse krače, kje vse steklenice vina, ki ste jih izpraznili nocoj? Jaz zahtevam... jaz hočem vedeti vse!*

Ako resno ukazuje njih kraljeva Visokost, dé nato vojak, pomišljaje se nekoliko, »bom pa povedal, kako je s to rečjo. Oni oddelek, pri katerim služim jaz, ima danes stražo, pa smo se zmenili, kupili skupaj eno vstopnico in napravili to rumeno masko, ki je nam vsem prav. Tako se je vsa prednja vrsta straže, jaz zadnji med njimi, brez vse skrbi tu pri vas navečerjala, in zdaj čaka že prvi od druge vrste zunaj pri vratih, da pridem jaz ven in mu dam obleko.

Princ in njegovo spremstvo se je smejalo na ves glas. Nato so povabili še ostale vojake v palačo, ki so smeli pojediti, kar je ostalo na mizah.

dine, kar je čisto prav in velike važnosti. Na vso moč naj se skrbi, da v naša društva pristopa tudi mladina. Zelo previdno, da nežno se mora ravnati z mladino. Naša izobraževalna društva so pripravljavnice za resno življenje, za gospodarsko in politiško organizacijo našega ljudstva. Kdor dobi enkrat ta načela v naših društvih, bo tudi ob enem goreč bojovník za krščansko stvar. — Nikakor pa niso izobraževalna društva cerkvene bratovščine. In ravno zato naj vodstva naših društev napram mladini ne zastopajo preozkosrčno stališče. Mladina ima svoje napake, to je res, toda na te naj se posameznik in samo med štirimi očmi opozori. Zlasti to velja za mesta in večje kraje, kjer mladina prej dozori, nego v manjših krajih. Boljša je prizanesljivost napram napakam mladine, kakor pa radi morebitnega prestopka mladeniča iz organizacije izključiti, da se prepreči večje zlo in mladenič ne zabrede v družbo starostnih sovrstnikov, ki se gibljejo v krogu privržencev brezverskih načel.

Duhovniki so si izmislili izpoved?

Odgovor: Lahko je to reči, a težko dokazati. Ne, niso si duhovniki izmislili izpovedi. Jezus Kristus, naš Gospod, On, ki je postavil duhovnike, je postavil tudi izpoved kot sredstvo za odpuščanje grehov.

Odpi, dragi prijatelj, evangelij. Pri sv. Janezu v 20. poglavju v 19. in naslednjih vrstah bereš: »Kadar je bil tedaj večer tistega dneva, prvega v tednu (po vstajenju Gospodovem), in so bile duri zaklenjene, kjer so bili učenci zbrani radi strahu pred Judi, prišel je Jezus, in je v sredo med nje vstopil, in jim rekel: Mir vam bodi! In ko je bil to rekel, pokazal jim je roke in stran. Učenci so se obveselili, ker so videli Gospoda. Tedaj jim je zopet rekel: Mir vam bodi! Kakor je Oče Mene poslal, tudi Jaz vas pošljem. In ko je bil to izgovoril, dihnil je v nje, in jim rekel: Prejmite svetega Duha. Katerim bodete grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bodete zadržali, so jim zadržani.* Teh besed Zveličarjevih ni treba razlagati. Naš Gospod je izročil ž njimi prvim svojim duhovnikom oblast grehe odpuščati. Dostojanstvo duhovnikov in ž njim združena oblast bode trajala do konca sveta, zakaj naš Gospod je rekel svojim apostolom: »Jaz sem pri vas vse dni do konca sveta.« (Matej 20, 28.) Ta oblast je tako neomejena, da se od ta čas grehi odpuščajo le po odvezi duhovnikovi in ako ima človek resnično željo izpovedati se grehov pri prvi priložnosti.

Toda izpovednik ne more odpustiti grehov, katerih ne ve. Ako spokornik poklekne pred duhovnika, ta še ne ve, da je oni grešil. Neobhodno potrebno je, da grešnik razodene svoje dušno stanje in prizna svoje grehe, in sicer tako, da more spovednik presoditi, ali se mu naj grehi odpusté ali se mu naj pa pridržé toliko časa, dokler se boljše ne pripravi. To je izpoved in nič drugega.

Sedaj uvidiš, dragi prijatelj, da so one besede Kristusove tako določene in jasne, da bolj jasne ne morejo biti, in zdrav razum ti mora reči: Nihče drug ni postavil izpoved nego Jezus Kristus. Kdor to zanika, ne pozna niti evangelija niti zgodovine.

Nasprotniki katoliške cerkve, ki so zavrgli zasebno izpoved, ker jim je zoprna,

so se zastoj trudili, da bi med duhovniki našli onega, ki si je izmislil izpoved. Nekateri, ki ne poznajo zgodovine, so trdili, da si je izpoved izmislil Inocencij III leta 1215. v lateranskem koncilu. To je bil 12. veliki cerkveni zbor in 4. v lateranu.

Zares se glasi 21. kanon tega zbora tako le: »Vsak vernik naj se vsaj enkrat v letu izpove vseh svojih grehov predpostavljenemu izpovedniku, in ko zadobi pokoro in jo izvrši, naj prejme o velikonočnem času zakrament sv. Rečnjega Telesa«. S tem pa še ni rečeno, da izpovedi preje ni bilo, ampak izpoved je bila že preje po vesoljni katoliški cerkvi. Da je pa preje sveta izpoved bila zapovedana, zato imamo nebroj dokazov.

Krog 70 let pred omenjenim cerkvenim zborom je umrl slavní cerkveni učitelj Rihard Sanktviktorski, in ta piše: »Da se ljudje sramujejo izpovedati se, to je samo človeški strah; človeški strah pa nasprotuje božji milosti«. L. 1072, torej 150 let pred onim koncilom, je umrl sv. Bernard. On piše: »Kaj ti pomaga, ako se samo na pol izpoveš? Kdor pri izpovedi kaj zamolči, ta se laže Bogu«. L. 847. je Rabanus Maurus, nadškof mogunski, v svoji pokrajinski sinodi v Moguču ukazal: »Duhovniki naj umirajoče izpovedujejo in jim nalagajo pokoro — (katero naj sveda opravijo, ako se ozdravijo) — in jim naj šele po izpovedi in odvezi delé zadnjo Popotnico in zakrament sv. Poslednjega Olja«. Sto let pred Rabanom Maurom je nadškof Bonifacij, veliki apostel nemškega naroda, prav tako v Moguču zaukazal: »Pri vsakem stotniku v vojski bodi duhovnik, da izpoveduje v šotoriščih in na bojnem polju«. Skoro ob istem času je zapovedal Chrodegang, škof v Mecu: »Trikrat na leto se je izpovedati; kdor hoče, lahko še večkrat, menihi pa vsako soboto«.

Ako je bila torej 500 let pred lateranskim zborom izpoved zapovedana, torej si papež Inocencij gotovo ni izmislil izpovedi. Skoro 300 let preje je papež Leon Veliki spominjal narode k pokori: »Izpovejte se, povejte skrivoma svoje grehe duhovnikom, zakaj le tako bodete zadobili od Boga odpuščanje grehov«. V četrtem stoletju je sv. Ambrož, nadškof Milanski, večkrat govoril vernikom o potrebi sv. izpovedi, in on sam je bil eden najboljših izpovednikov. Prav tako govori mnogo o izpovedi njegov učenec sv. Avguštin. In že preje je zahteval sv. Atanazij, škof aleksandrijski, da se naj verniki izpovedujejo grehov, katere so storili v mislih in željah. Sv. cerkveni oče in mučenik Ciprijan, ki je kot škof v Kartagi l. 258. umrl, opominja kristjane, naj se izpovedujejo svojih pregreh in jih vzpodbuja z zgledom onih, ki so le za trenutek mislili darovati bogovom, a so se s skesanim srcem približali duhovnikom božjim, da bi se izpovedali grehov, in res so odkrili svojo vest, položili svoje breme pred njihove noge in prosili »blagodejnega zdravila, da ozdravijo«. Že sv. Irenej, škof lijonski na Francoskem, pripoveduje o grešnikih, ki so se vsled izpovedi izpreobrnil, in o drugih zopet, ki so obupali, ker niso hoteli izsramežljivosti izpovedati se svojih grehov. Sveti Irenej je živel v 2. stoletju po Kr.; bil je učenec sv. Polikarpu, sv. Polikarp pa sv. Janeza apostola. Tudi sv. Klemen papež, ki je umrl mučeniške smrti koncem prvega stoletja, govori o potrebi izpovedi kot o stvari, ki je vsem znana. Dejanje apostolsko pripoveduje v 19. poglavju in 18. vrsti:

»In veliko vernikov je prišlo, in so se izpovedali in povedali, kar so storili.«

Vidiš, dragi prijatelj, kako se ujema sv. evangelij z zgodovino! Po teh dokazih svetnikov in cerkvenih očetov, katere morajo priznati tudi nasprotniki svete cerkve, smem trditi: Izpovedi ni nihče drugi si izmislil, nego Oni, ki je ustanovil cerkvene zборе, Oni, ki si je izmislil cerkev, Oni, ki si je izmislil vero; Oni, ki je ustvaril človeka in ves svet; in Ta je večni Sin Božji, ki je človek postal, da je odrešil človeški rod.

»Duhovniki so si izmislili izpoved« je torej prazna lažnjiva fraza in ne pomeni nič drugega nego: »Jaz se ne maram izpovedovati, ker sem: 1. ožaben ali razkošen človek in me je že groza, ako le pomislim na svoje grehe, in ker 2. se nočem poboljšati in opustiti svojih pregreh.

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Vse Slovence je hudo speklo, ker je mariborski nemški list opsoval nas spodnještajerske Slovence kot divjake in razbojnike. Med vsakim narodom se degajajo umori in ubojstva, zaradi tega pa vendar ne smemo celega naroda obrekovati, da je narod morilcev. To je veliko lopovstvo! Kaki ljudje pa so to, ki med nami Slovenci ubijajo in morijo? To so ljudje, ki so zgubili prepričanje v sveto vero in spoštovanje do katoliške cerkve; to so ljudje, ki grabežljivo koprni po tujem premoženju; to so ljudje, ki so največji šnopsarji med nami! In po katerih listih in v katerih družbah se pauje proti katoliški cerkvi, kje se norčuje iz katoliških nauk, kaki ljudje ponujajo našemu ljudstvu šnops in špirit? To niso slovenski katoliški listi, to niso katoliške družbe, to niso katol. in slovenski možje!! Mi nočemo ničesar reči, a naši čitatelji lahko s prstom pokažejo tje, kjer so pravi krivci vseh hudodelstev med nami. — »Štajerc« še zmeraj nosi na svojem čelu naznanilo, da izhaja v 14.000 iztisih. To se nam zdi ravno tako, kakor če bi Weindinger nosil na svojem čelu še napis: Nedolžen! Bogata nevesta si svojega bogastva ne vesi na hrbet, tako si tudi razširjen list ne pritiska števila svojih naročnikov na čelo. To ljudje že sami izvedo! — Vreme nas je zopet enkrat lepo znorilo! Že smo mislili, da bomo lahko zapeli:

Zima, zima, ajd za peč
celo leto leč!

In že smo gledali, kako sapica prijetna hiti po livadi in nam govori:

poljub, pozdrav,
otroci, od zlate pomladi!

Zdaj pa namesto vsega tega kaša, sneg, dež! Človeku se kar ne ljubi dalje pisati!

Kurji prijatelji. V petek dne 6. sušca, proti noči sta prišla k Valentinu Bračko, posestniku v Močni pri sv. Marjeti n. P., dva postarana človeka, možki in ženska, se podala meni nič tebi nič v skedenj, ter si ondi svobodno poiskala prenočišča v slami. Ko nju je domača družina ondi zapazila, izgovarjala se je žena, da je njen mož močno pijan, ter da sploh nikamor več z njim ne more ter se le zdaj prosila, če bi smela ondi spat, in rekla, da sta namenjena v Maribor, kupovat raznih potrebsčin. Gospodar jima nič ni kaj zaupal, a gospodinja je zanje govorila, češ, noč je, morata pač tudi nekje pod streho priti. Drugo jutro, ko domači vstanejo, ni bilo

o prenočevalcih ne duha ne sluha več; a z njima je izginilo tudi iz kokošje staje dvanajst najboljših kokoši. Tudi pri neki drugi hiši v bližini je nekaj kokoši vzela noč. Sedaj pa si tukajšnje orožništvo prizadeva, se s temi kurjimi prijatelji nekaj bliže seznaniti.

Marija Puščava. V kamnolomu na Ruti, občina Činžat pri Devici Mariji v Puščavi, je dne 6. t. m. odpovedal strel. Dne 7. t. m. so hoteli zaradi tega na novo vrtati, a med tem je kamen razpočil. En delavec je bil pri priči mrtev, drugi je močno poškodovan.

Od Sv. Ruperta v Slov. goricah. Bil sem pri našem velespoštovanem gospodu župniku Ivanu Pajtler v neki uradni zadevi in prišla sva zavoljo »Štajerca« v dogovor o osebi Gočevskega pisarja Florijana Petrič. Gospod župnik so mi pravili, da je bil Florijan Petrič radi neke neverjetne izjave, s katero se je hotel pravičnega delati, pri njih in se je tako nelepo in nevarno obnašal, da so gospod župnik morali dati svojega hlapca poklicati. Ko so gospod župnik vrata odprli in zaklicali: »Franc naj pride takoj« začel je »korajžni« Florijan skupaj lezti in nadušljivo praviti: »Ponižno prosim Ponižno prosim Tako ponižanje je korajžnega pisarja rešilo, da mu farovski hlapec ni poti posodil ven čez stopnice. Torej tako sramoto dela nam Gočevskim kmetom naš pametni pisar! In zdaj se še hočeš, ljubi Florijan, jeziti, ako Te mi kmetje ne spoštujemo? Še veš, kako si občinsko volitev napravil? Gočovčan.

Ptujski rekruti. Izmed ptujskih gospodičev, ki so hodili letos k naberu, so jih vzeli samo šest. Kar plačujejo Ptujčani na krvnem davku, ni mnogo, vključ temu pa imajo mnogo več pravic nego mi kmetje. Pri državnozbornskih, deželnozbornskih volitvah, pri občinskih samoupravi, pri različnih podporah, recimo za vinograde, povsod imajo predpravice!!

Protestanti v Ptuj. Ptujski Nemci vedno vabijo luterske duhovnike v Ptuj in to v svojih nemških listih razglašajo. V »Štajercu« pa tako verno zavijajo svoje oči ter se hvalijo, kako so katoliški in pobožni! Med Slovenci pa se še vedno nahajajo nespametni ljudje, ki ptujskim listom in gospodom vse verjamejo!

Iz Hajdine pri Ptuj. Z veseljem vam prinašam vest, da se zaveda naše ljudstvo na Hajdini svoje narodnosti in ni nikakor naklonjeno lažnjivemu in nemškutarskemu »Štajercu«. To se je pokazalo na zadnji tomboli v Graharijevi gostilni. Predno se je začel srečolov, je imelo bralno društvo svoj občni zbor. Med drugimi je govoril tudi rodoljuben gospod iz Ptuja, in v jedrnatem govoru hvalil bralno društvo in tamburaše, kako neumorno da delujejo za blagor domovine. In glej, ko je govornik končal, zadoneli so iz grl vseh navzočih mogočni »Živio«-klici. Strasschilljev sodar, ki ima Marušekovo Kato za ženo, pa je v svoji zaslepljenosti zaklical: »Živio Štajerc«! Toda nihče mu ni potrdil, nihče se ni zmenil za to bedarijo. To je znamenje, da je našemu kmetu toliko za »Štajerca«, kakor za lanski sneg. Nasprotno pa je bralno društvo, ki je na verski in narodni podlagi, priljubljeno pri našem ljudstvu. Sicer se najde tu in tam kak odpadnik, toda tak ni naš, ampak se je k nam priselil. Čitateljev pokvarjenega ptujskega evangelija, ki so na Hajdini, danes ne bom

našteval, pač pa prihodnjič, ako se ne poboljšajo.

Sv. Urban pri Ptuj. V 4. številki ptujskega lističa napada dobroznani napolgospodski dopisnik pod naslovom »urbanski starček« na prav neolikan način dopisnika »Našega Doma«, o katerem še se mu niti ne sanja, ne pa, da bi znal zanj. Najbolj se jezi, da si upa ta mladenič pisati o nemškutariji tukajšnjih občinskih predstojnikov, katere imenuje ta »starček« stare, mnogozaslužne može. Vprašam te »urbanski starček«, kje si se pa lagati učil? Gotovo iz »Štajerca«. Ali niso župani večinoma vsi mladi možje, razun jednega? In kako je ta mnogozaslužen, pokazale so jasno zadnje občinske volitve. Posebno se pa »starček« jezi, da se je upal dopisnik obregnuti ob nemški poštni pečat, kateri kakor piše, opravlja svojo službo v nemškutarski obliki že čez trideset let. Ker pa je ta pečat že tako star, se bode kmalu obrabil in potem nam bodo gotovo urbanski rodoljubi (?) preskrbeli popolnoma slovenskega. Kaj ne? Vprašam pa te »urbanski starček«, kdo se je bolj nemir, sovraštvo, jezo, i. t. d.? Ali dopisnik »Našega Doma«, kateri je spisal le par docela resničnih vrstic? Ali pa ti, ki osebno, kakor tudi v dopisu nesramno napadaš za dopisnika spoštovanega g. kapelana, ki o tem dopisu poprej niti besedice niso znali, dokler ga niso v »Našem Domu« čitali? Če znaš soditi, boš gotovo sedaj presodil, da nihče drugi ne dela nemira, kakor ti s svojim neolikanim lažnjivim dopisom; iz tega se razvidi, kakšna črna nemškutarska kri se pretaka po tvojih žilah. »Urbanski starček« imenuje dopisnika mlečezobega, pa se moti! Kajti dopisnik, čeravno se je komaj začel nositi borovico za klobukom, se vendar vseh »Stercijanskih« pristašev nič ne boji, naj mu tudi grozijo, da ga bodo zaradi dopisa naravnost v Maribor z dohtarjem tožili. Gotovo ne bodo temu mladeniču hlače trepetale, magari bi ga vsi »Stercijanci« tožili z deseti dohtarji naravnost v blaženi Berolin. Ta »urbanski starček« mi tudi svetuje, da bi šel raji kozlov brit ali pa škomrde jahat, kakor pa v »Naš Dom« dopisov pisat; na to mu odgovarjam: Če bom kdaj kakega kozla obril, ali pa katero škomrdo zajahal, bom najpopred »Štajerčevega« dopisnika. Do tedaj pa z Bogom!

Narodni mladenič.

S šnopsom so glasove lovili pri zadnjih občinskih volitvah v Stopercih. Nek razdivjani Štajerčijanec je za volitve točil šnops. Na »fraklc« je djal listek z imeni »Štajerčevih« slepcev in ponujal rekoč: »Na, pij, tote boš pa volil.« Sram vas bodi, vi »Štajerčevi« poštenjaki!

Iz Zgornje Ponikve. Od nas, gospod urednik, še niste najbrže nobenega dopisa dobili. In kako? Saj je spala naša župnija strašno spanje nezavednosti do slednjega časa! Še le sedaj se je začelo nekaj faranov vzbujati, ki so sklenili ustanoviti pevsko in bralno društvo. To zaslugo ima orglar France Pečnik, ki je vrl narodnjak. Bog daj srečo! — Naznanim Vam, da k nam še ni prilezla tista »giftna krotca«, in kakor je videti, imajo ljudje veliko mržnjo do nje. »Naš Dom« prihaja še v premalem številu, ali pričakovati je boljše dobe. Geslo »Vse za vero in za slovensko domovino«, vodilo bo probujajoče se Ponkovičane.

Zaveden fant.

Celjski Nemci so v velikih skrbeh. Nameravali so iz slovenske okoliške občine

izločiti nekatera posestva in podjetja ter priklopiti nemški mestni občini. Ker pa bi s tem okoličani izgubili mnogo zelo krepkih davkoplačevalcev, postavili so se po robu ter se začeli organizirati proti nakanam meščanov. Nemški meščani pa se boje združenih Slovencev, kajti vsa nemška obrt in trgovstvo je odvisno od dobre volje Slovencev. Tukaj je torej isto mesto, kjer so Nemci najbolj občutljivi! Niti luteranski pastori jim ne morejo v tem oziru pomagati!

Celjski nemški mesarji so priredili zadnjo soboto, torej sedaj v postu, plesni večer. To je nezaslišano! Ali so zavedni katoličani dolžni, take mesarje podpirati, ki žalijo njihove verske čute? Na to vprašanje naj nam nemški mesarji sami odgovorijo!

Iz savinjske doline. (Št. Jurij ob Taboru.) Za vselej bodi povedano dopisnikom v »Rodoljubu« in »Štajercu« od tod, da tukaj bernja še ni bila rešena, kar naši resnicoljubni naprednjaki lahko vedo! Toraj ne prosjačim za pšenico, zapomnite si to! — Ker se me ne bojite, podpišite se, da Vas bodo tudi drugi farani spoznali, koji Vašo pisavo obsojajo. Fran Z dolšek, župnik.

Iz Sv. Andraža nad Polzelo. Preddragi »Naš Dom«! Tudi v našo faro prihajaš v precejšnjih iztisih nas razveseljevat s svojimi milimi vrsticami. A vendar, žali Bog, tukaj še mladina spi narodno spanje. Kedaj bo prišel čas, da se bo prebudila? Začni se gibati in prebudi se! Bodite pozdravljeni! — Vam vse dobro želeča prijateljica.

Frankolovo. Dragi urednik in ljubi čitatelji »Našega Doma«, naj Vam opišem in povem nekaj veselega. Za nas Frankolovane je zopet letošnje pustne dni bil čas veselja, ... morda mislite na burke, kakor — —. O čakajte! Mi smo posvetili te dni Najsvetejšemu; imeli smo 30 urno molitev, posvečeno sv. Očetu Leonu XIII. Ginljivo je bilo gledati naše mladeniče in dekleta, ki so prihajali točno ob določenih urah, kakor je bil vsopred. In njih lepe pesmi so marsikoga ganile; omenim le eno z odpevkom: »Trdno kot skala, kot hrast bomo stali, duše pogube srčno varovali.« Mladina, le tako naprej! A tudi na narodnem polju ne držimo križem svojih rok. Da smo do tega prišli, si kriv Ti, naš mladinski list, »Naš Dom«, zato Ti kliče mo: živi, rasti, cveti!

Iz Loke pri Zidanemmostu. Papeževo petindvajsetletnico obhajali smo tudi pri nas, kjer navadno vse spi na kat. strani in le nasprotniki očito in skrivaj delujejo, in le prav slovesen način. Imeli smo namreč v ta namen od 1. do 8. marca ponovljenje misijona pod vodstvom čč. gg. lazaristov iz Maribora, ki so nam ne le v jedernatih krepkih govorih razvijali pomen papeštva za ves svet, ampak nas tudi, združivši prijeto s koristnim, navduševali za tako življenje, ki odgovarja namenu papeštva na zemlji, namreč: Čast Bogu in mir ljudem! Poklonili smo sv. Očetu v dar — svoje velik. sv. obhajilo. Vdeležba je bila ob ves čas ugodnem vremenu velikanska, le škoda, da je v nedeljo dež preprečil nameravano procesijo, ki bi bila najlepši dokaz naše verske odločnosti nasproti nekaterim redkim mláčnežem. Dne 3. t. m. je bil tudi za šolsko mladež poduka prost, da se je mogla vdeležiti tega papeževega slavlja, ki pač

brezdvombno najlepše odgovarja namenu papeštva na zemlji, tudi mladina. Čast krajnemu šolskemu svetu, da se ni dal preslepiti od kranjskega liberalizma! Kar nam je še treba kakor vsakdanjega kruha, je dobra mladeniška družba, v kateri bi se mladina po izstopu iz ljudske šole nadalje izobraževala in pošteno zabavala. Le v društvu je moč, obraniti jo sovražnim vplivom. Naj bi ta klic vzbudil nekaj več delavnosti in požrtvovalnosti med našimi mladeniči. Slabi časopisi, ki se še beró tupaťam, bi polagoma sami od sebe shirali in pobrali kopita od nas.

Pravila za zavedne Slovence. 1. Z uradniki govorite le slovenski! Tem hitreje bodo morali tujci od nas in sinovi naših ljudi bodo zasedli njih mesta. — 2. Zahačajte v slovenske gostilne! Zahačajte v slovenske trgovine! Kjer ni slovenskih gostiln in trgovin, pojdite le k takim drugonarodnim gostilničarjem in trgovcem, ki ne volijo, govorijo in ne hujskajo proti Slovencem! — 3. Ako hočete hraniti denar, nesite ga v slovenske posojilnice. Tudi če potrebujete denar, izposodite ga le pri slovenskih zavodih! — Slovenci, bodite zavedni! Ljubite svoje brate bolj, nego tujce!

Za smeh in kratek čas. »Štajerc« je zelo razburjen, da slovenski duhovniki ne agitirajo zanj, zato kar piha od jeze na nje. V zadnji številki vrže najhujšo bombo v nje ter riše večino našega duhovništva kot goljufe. Očita jim, da poneverjajo denar, ki ga dobijo pri darovanjih. Kaj naj duhovniki storijo proti takemu žaljenju? Ne vemo jim svetovati! A to vemo, ako bi mi nemškim in nemškutarskim trgovcem in obrtnikom rekli, da goljufajo in gulijo slovensko ljudstvo, bi nas gotovo zaprli. — »Štajercu« se blodi kakor starim pijancem. Sam s seboj zopet govori ter se izprašuje, zakaj ga mi tako sovražimo! In odgovarja si: »Sovražijo nas, ker smo hoteli pomagati kmetu!« Ali se to pravi kmetu pomagati, ako hujškaš proti duhovnikom, učiteljem, slovenskim posvetnim gospodom, ako razglasiš vsakega za farskega hlapca, ki ne trobi v tvoj rog, ako oblatiš vsako ženo in dekle, ki noče tvojih budalosti — ali se tako kmetu pomaga! Pomagaj res kmetu in mi te bomo še podpirali. Dokler pa boš delal le nemir med nami, delali bomo proti tebi ter klicali: Proč s ptujskim lističem! — V zadnjem listu rešuje »Štajerc« slovenskega kmeta zopet na ta način, da napada sledeče duhovnike: župnika Ogrizeka v Črešnicah, župnika Zdolška v Št. Juriju ob Taboru, župnika v Št. Barbari v Halozah, kapelana v Št. Urbanu pri Ptujju in župnika v Lembahu. Ako bi teh napadov ne bilo in par šimfarij čez hudobne klerikalce, pa bi »Štajerc« prazen izhajal. — Iz Moravec pri Malinedelji nam pišejo: V štev. 4. od 22. svečana t. l. piše ptujski list, da se je vršila tukaj pri nas redka slavnost, dvojna zlata poroka. Dopisnik si je mogoče pri državnih zakonikih že oči pokvaril, da ni videl, da sta slavljena iz Bučkovec ne iz Precetinec. Tudi, kar dopisnik o gospodu župniku kvasi, je zlagano. — Ko smo mi enkrat rekli »Štajercu«, da so šnopsarji njegovi najboljši pristaši in naročniki, takrat je upil in kričal nad nami, da bi nas bilo strah, ako bi ne vedeli, kdo kriči. Zdaj ko imenuje »Marburgerca« slovensko ljudstvo narod morilcev,

sedaj pa molči. Ali spoznate iz tega, komu »Štajerc« služi?

* * *

Koroške novice. V Celovcu je umrl pekovski mojster M. Mayer. V kavarni ga je zadela kap. — V Beljaku je umrl trgovec F. Tomz. — V Kotmarivasi je dne 20. m. m. zjutraj pogorela Koleriševa kmetija. Dve ženski sta se le težko rešile iz goreče hiše. — Smolo imajo Velikovčani s svojo električno lučjo. Vsak čas jim ugasne. — Trojčke, in sicer tri fante je porcdila dekla Steiner v celovski porodnišnici. Po nekaterih urah so vsi umrli. — V Šmoheru je dne 26. februarja nagloma umrl lekarnar Niedermaier. Zvečer je bil še na neki veselici, ko je prišel domu, ga je zadela kap in kmalu je bil mrtev. — V Velikovcu se je pripetila v soboto, 28. febr., strašna nesreča, ki je močno razburila prebivalce mesta in okolice. Obesila se je na močni špagi pri oknu mlada gospa trgovca Gindlna, ko moža ni bilo doma. Zjutraj je dala lepo očediti svoje stanovanje, tudi sebe lepo umila, poljubila še pred smrtjo svoje otroke in potem nastopila pot v negotovo večnost. Vzrok samomora ni znan. — Mariborski pozlatar Karol Tratnik je za škocijansko župnijsko cerkev napravil krasen in dragocen luster. — Občina Škocijan je izvolila č. g. Podgorca radi njegovega neumornega delovanja častnim občanom.

Nemška nestrpnost. V Beljaku so se Slovenci združili v klub, ki je imel svoja shajališča v hotelu »Meran«, kjer so se ob čaši vina s petjem in predavanji po svoje zabavali in tako na potujčeni zemlji gojili iskrico Slovenstva, da ne bi ugasnila za vedno. A glejte, kaj stori vse nemška nestrpnost! Ta maloštevilni slovenski klubič je bil beljaškimi pangermanom že davno trn v peti, in naposled se jim je le posrečil njih namen. Toliko časa so grozili gostilničarju z bojkotom in nasilstvom, da je le konečno odpovedal slovenskemu klubu prostore v svojem hotelu. Nadejamo se, da bo klub našel, ako že ni, kmalu zopet varen prostorček in v to mu kliče mo: »Le hrabro naprej!«

Gledališče v Globasnici. Podružnica sv. Cirila in Metoda za Globasnico in okolico ponovi, na željo mnogih rodoljubov, igro: »Lurška pastirica«, dne 15. sušca t. l. v prostorih Šoštarjeve gostilne v Globasnici. Slovenci in Slovenke, udeležite se še enkrat v prav obilnem številu prelepe igre. Začetek točno ob pol 5. uri popoldne. Vstopnina: 10 kr. (20 v); za sprednje sedeže 20 kr. (40 v). Ko se igra prične, se bodo duri zaprle. Opirale se bodo samo med posameznimi dejanji, da se tako prepreči vsak hrup in nemir.

Brdo na Zili. Konec te je, hudomušni pust! Je tudi skrajni čas, zakaj mošnjček je že prazen in mi moramo narazen. Naš mežnar duhovit, gre pustu ven zvonit! Bin, bon, bin, bon, zdaj pride pust v talón! Pravijo, da Zilani še v nebesih hočejo plesati in res, gospod urednik, letošnji pust je minul pod tem znamenjem. Začelo se je s plesom takoj na sv. Štefana praznik, kar dosihmal pri nas ni bilo v navadi, da se je namreč plesalo že med božičnimi prazniki. A svet postaja »fortschrittlich« tudi pri nas — v zapravljanju! Zato pa se mora začeti zgodaj, ker pust je bil — samo osem tednov dolg! Ker je naša občina v dovolitvi plesov precej varčna,

napravljati so pričeli »bale«, katerih občina baje ne more (?) zabraniti. Vršil se je torej eden za drugim, namreč: »Purštenbal«, »Feuerberbal«, zoper katerega nihče ne ugovarja, »Simele-ples«, »Freitonz« in tudi »plesi zakonskih jarmov«. Na pustni terek pa so nam napravili naši muhasti sosedje iz Pazerske vasi res primeren, dostojen in jako šaljiv »pustni sprevod«. Naša občina je posestnikom te vasi že prejšnjih let v gospodarskem oziru mnogo hvale dolžna in videli smo, da tudi v oziru šale ali »špasa« ta vas zasluži vse priznanje. Le tako naprej, sosedje! V nekaterih letih se bo napravilo, česar vi danes sami ne verjamete!

V Velikovu se je nastanil slovenski zdravnik dr. Vinko Hudolist. Z njegovim prihodom se je izpolnila stara želja podjunskih Slovencev, ki so dosedaj britko pogrešali zdravnika, ki bi ne le umel naš jezik, ampak, ki bi imel tudi srce, čuteče za naš trpeči narod.

Načrt za električno železnico na sv. Višarje je napravil g. Ratzmann iz Celovca. V Šlici bi bila velikanska električna naprava, ki bi dajala električno moč za to železnico, kakor tudi električno razsvetljavo za razne kraje v kanalski dolini.

Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem. V četrtek, dne 19. svečana je imelo kat. politično in gospodarsko društvo za Koroško po daljšem času zopet svoj občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Predsedoval mu je g. župnik Gregor Einspieler. Tajnik Rozman je na kratko poročal o stanju društva in o raznih političnih dogodkih zadnjega leta. Za gospoda blagajnika je poročal tudi o denarnem stanju, ki je sledeče: Dohodki, preostanek prejšnjega leta 875.49 K, udnino 163.60 K, darovi 105 K, osresti 29.92 K, vkup 1174.01 K. Stroški: sodn. stroški 210.19 K, volilno gibanje 165 K, pisma, brzojavi itd. 160.68 K, tiskovine 164.10 K, razno 40 K, vkup 739.97 K. Ako se primerjajo duhodki s stroški, se kaže, da znaša društveno premoženje 434.04 K. Račune sta pregledala in potrdila gosp. računsko pregledovalca št. Bayer in M. Ražun. Po daljšem razgovoru se na predlog g. župnika D. Hüttnerja izvolijo v odbor gg. deželni poslanec Franc Grafenauer, župnik Gregor Einspieler, župan Janez Ure, tajnik Josip Rozman, posestnik M. Prosek, župnik Štefan Bayer, župan Franc Kogelnik, prefekt Ivan Hornböck, posestnik Ivan Vospernik. Kot namestniki gg. župan Franc Kobentar, župan Franc Kordaz, posestnik Jan. Šumah. — Kot pregledovalca računov gg. komendant Val. Šumah in župnik Mat. Ražun. — Upati je, da bo odslej to važno društvo mnogo več storilo za probujo koroškega slovenskega ljudstva, za obrambo njegovih pravic in v dosego njegovih zahtev. Dal Bog!

Duhovske zadeve. Do dne 8. aprila je razpisana župnija Visoka Bistrica. — Prestavljena sta kaplana g. K. Haag iz Požarnice v št. Vid in R. Pichler iz Zg. Bele v Požarnico. — V začasni pokoj je stopil g. V. Fiebiger, kaplan v št. Vidu.

* * *

Petleten deček samomorilec. V vasi Grbavec pri Grubišnem polju se je dogodil nastopni veležalostni slučaj vsled nepaznje in nemarnosti staršev. Gospodar

Stevo Hanževački je odšel na semenj, a je bil tako nepreviden, da je pustil na steni viseti nabasan revolver. Njegov petletni sinko Ivan je prišel do ubijalnega orožja in se igral z njim. Igral se je dalje in dalje, ker ni bilo nikogar blizu, da bi bil opozoril otročiča na nevarnost. Dečko je začel tolči z revolverjem ob mizo. Revolver se je sprožil in zrno je prodrlo nesrečnemu dečku v prsa in ga smrtno ranilo. Deček je trpel eno noč in dan, in došli zdravnik je izjavil takoj, da ni rešitve za dečka. Deček je v mukah izdihnil svojo dušo. To je zopet tako en slučaj, ki bi naj služil v svarilo starišem in vsem onim, ki imajo v svoji hiši orožje.

Dete na prodaj. V nekem newyorskem časopisu čitali smo sledeče naznailo: »Na prodaj. Lepo dete moškega spola, staro 3½ mesece. Njegova mati ga ne more vzgojiti, ker mora vsaki dan iti na delo. Vprašajte pri gospej Kleinovi, št. 292 iztočna 3. ulica.« Mati nesrečnega otroka je gospa Schwagerjeva, št. 361 iztočna 3 ulica. Ona je izjavila, da svoje dete preveč ljubi, in da neče, da bi lakote poginilo, radi česar ga hoče izročiti dobrim ljudem. Njen mož jo je ostavil in vzel seboj ves denar.

Plemenito delo. Pred 80 leti se je peljal po cesti Anagni v Carpineto voz, v katerem je sedel majhen, še bolehen deček in njegov vzgojitelj. Naenkrat se voz ustavi. Deček je namreč videl na cesti ležati majhnega fantka, ki se je bridko jokal. Ko ga deček vpraša, kaj da je, pove mu fantek, da mu je neki voznik povozil nogo in hitro zopet oddirjal. Deček hitro skoči k bližnjemu potoku, vzame vode in izmije krvavečo nogo. Nato vpraša, kje je ubogi deček doma. Ko mu ta pokaže malo gorsko vasico, vzame ga v svoj voz in pelje domov navzlic ugovorom svojega vzgojitelja, kateremu reče: »Jaz storim to, kar bi vsak kristjan naredil; saj vendar ne morem pustiti reveža na cesti.« Ko pride domov, ga mati veselo s solzami v očeh objame. Revežu pa takoj preskrbi zdravnika in zdravil. Ta plemeniti deček je postal pozneje duhovnik, škof in papež Leon XIII.

Celo hišo ukradli so v Brooklynu Simonu Hardingu. Ko je bil za nekaj dni od doma, prišlo je okolu 100 oseb k njegovim lesenim hišam ter so čudovito hitro razdelili lesovje in odnesli vse proč. Policija sedaj išče ukradeno hišo in tatov na raznih krajih mesta.

Kralj, ki se oblači več ur. Kralj belgijski mnogo drži na svojo vnanjščino. Njegova oblačilnica je pravo skladišče pomade in sličnih stvari za lepotičenje. Posebno pozornost obrača kralj Leopold svoji bradi. Vsako jutro jo celo uro češe in gladi, da ji da zaželjeno obliko. Baron Snoy je vse te ure kraljevega lepotičenja pri kralju, kateremu med tem odpira in prebira pisma ter jih rešuje, kakor kralj zapove. Baron Snoy prestane v svojem čitanju samo takrat, kadar kralju pomaga iz kopeli, v kateri se navadno mudi tudi več časa.

Kako evropski vladarji pojejo. Francoski časnik »Cri de Paris« poroča o tem tako-le: Evropski vladarji ne pojejo samo dobro, ampak nekateri kažejo naravnost talent, kakor nemški cesar Viljem, ki razpolaga s krasnim baritonom. Španska kraljica bi bila gotovo velika pevka, da ni bila vladarica; njen mezosopran bi ji obetal

krasno bodočnost. Kraljica Viktorija se je šolala pri znani Patti. Oskar II., švedski kralj, ima lep tenor. Car Nikolaj ne poje, pač pa prav fino — žvižga. Abdul Hamid je celo komponist in ima monumentalne orglje, na katerih improvizira svoje kompozicije. Leopold, kralj Belgijcev, je imel v mladosti krasen tenor; ponaša se še sedaj z izvrstnim muzikaličnim spominom. Na klavirju igra celega Wagnerja brez pomote. Viktor Emanuel III. poje navadno le bolj žalostne in še te večinoma ne ravno — prefino. Viljemina, nizozemska kraljica, ne more trpeti glasbe, vsled česar mora njen soprog, ki je poseben prijatelj godbe, marsikaj pretrpeti.

Star izrek. Dobro in poučljivo je, če se take reči večkrat povedo. Kralj Gustav Adolf namreč, grozoviti vojvoda za časa tridesetletne vojske, rekel je nekoč poslancu francoskega kralja: »Gre se v prvi vrsti za to, uničiti Habsburg, vera nam je pri tem postranska reč.« Gustav Adolfovega življenja cilj je bil: uničiti katoliško Avstrijo. Tistokrat se ga je obranila, dasi so narodi — krvaveli. V novejši dobi je nastalo na Nemškem društvo, ki si je izbralo Gustav Adolfa za patrona in vzor: a tega društva se Avstrija ne brani, dokler ne bodo zopet krvaveli narodi! Leta 1902 je društvo Gustava Adolfa sezidalo namreč protestantskih cerkev: 9 na Češkem, 3 na Moravskem, 3 v Galiciji, 1 v Šleziji, 1 na Slovenskem, 1 na Hrvaškem.

Velika nesreča na morju. Ko je v petek opoldne parnik »Quarnero« pod poveljstvom kapetana A. Katarinića zapuščal tržaško luko, bila je na morju gosta megla. Parnik je vsled tega plul s srednjo hitrostjo in je ob 1. uri 20 min popoldne dospel v bližino Pirana. Ravno takrat pa je do tistega torišča dospel tudi parnik »Carniolia«, ki je pod poveljstvom kapitana Petrisa plul proti Trstu. Oba parnika sta tekom vožnje ponovno piskala, da se izogneta kaki nesreči, a megla je bila tako gosta, da poveljnika parnikov nista mogla razločevati niti prednjega dela svojih parnikov. Ko sta parnika dospela v bližino, sta oba poveljnika pač slišala piskanje, a nista mogla zapaziti bližajočega se parnika. Poveljnik »Carniolije« je vsled tega svoj parnik ustavil in ko je dospel »Quarnero« v neposredno bližino, zaukazal je strojevodji, naj požene parnik z vso silo naprej, a tudi to ni moglo preprečiti silnega trčenja, ki je koj na to sledilo. »Quarnero« je s svojim sprednjim delom trčil posevno ob levo stran »Carniolije«. Oba parnika sta vsled tega trčenja močno poškodovana, a vendar se nobeden ni potopil in sta se mogla povrniti v tržaško luko. Škoda na »Carnioliji« se ceni na kakih 40.000 do 50.000 K.

Rezervist s kroglo v srcu. Neki dunajski kočijaž se je hotel lani ustreliti ter si pognal eno kroglo v glavo, drugo pa v srce. Dr. Kienböck, zdravnik na sanatoriju mu je s pomočjo Röntgenovih žarkov potegnil kroglo iz glave, one iz srca pa ni upal izvleči, ker bi bila nevarnost, da mož vsled tega izkrvavi. Pustili so mu, da se mu je krogla v srcu zarasla. In čez nekaj tednov na to je mož s kroglo v srcu šel k orožnim vajam ter brez vsakih težav prebil štiri tedne pod puško. Tudi svoj poklic kočijaža opravlja brez vsake bolečine.

Nova hiša se je podrla. Na Dunaju zidajo v Lichtensteinovi ulici veliko novo

hišo. V torek okolo poludne pa se je veliki del te hiše posul, ker je bil stavbeni les, katerega so pri zidanju te hiše rabili, gnil. Rešili so se vsi delavci, le dva, ki sta se nahajala takrat v kletih ostala sta pod razvalinami.

Kolesar pod cesarjevo kočijo. Pred nekaterimi dnevi je vozil neki kolesar po Schönbrunski ulici na Dunaju. Na nekem mestu hotel se je ogniti tramvajskemu vozu, ali pri ti priliki se nehote zaleti v kočijo, v kateri se je peljal cesar. Ker ni mogel kočijaž ustaviti tako naglo konj, prišlo je kolo pod kočijo, a tudi kolesar bil je precej poškodovan. Ko so se konji ustavili, je stopil cesar iz kočije, ter se približal kolesarju in ga vprašal, se je li močno poškodoval. Vprašal ga je tudi po imenu. Še pozneje je poslal svojega adjutanta k ranjenemu kolesarju, povpraševati po zdravju.

Človekoljuben norec. Umirovljeni uradnik v Parizu Emilij Lancerot stanoval je pri svoji hčeri v nekem predmestju. Skoro ves dan stal je pri oknu ter opazoval mimoidoče. Posebno pozornost mu je vzbujal mladi rokodelc, ki se je bavil s celjenjem razbite porcelanske posode. Lancerot si je ubil v glavo, da omenjeni rokodelc nima nič dela in da živi zaradi tega v pomankanju. Zastonj so mu pripovedovali domači, da rokodelcu ne manjka dela. Nekega dne, ko je šel rokodelc zopet mimo hiše, pograbi Lancerot porcelansko posodo, nahajajočo se v sobi ter jo vrže na ulico, najprej jeden kos, potem drugega in tako naprej dokler ni izmetal na ulico vse porcelanske posode. Potem pa zakliče rokodelcu, ki je osupnjen gledal to počenjanje: Evo mladi mož, sedaj pa sem vam pri-skrbel dovolj zaslužka.

Žalostna poroka. Sin sodarja Galette v Vinkovcih je ljubil iz vse duše hčer peka Schneiderja. Te dni je bila poroka. Že med ceremonijo je tožila nevesta, da jej ni dobro. Pozneje so poklicali zdravnika, ki je spoznal znake tifusa. Ko je ženin to čul, ga je to tako pretreslo, da se je v hipu zgrudil mrtev, zadet od kapi. Mlado ženo so odveli v bolnišnico, in še ne ve nič o tragični smrti njenega moža.

Zmernost na Švedskem prav lepo napreduje. Še pred kakimi desetimi leti je bilo pijančevanje zelo razširjeno, kakor malokje na svetu. Zdaj je pa švedska dežela na potu, da prekosi v zmernosti vse druge dežele. Leta 1830. je prišlo na Švedskem povprečno na leto 23 litrov alkohola na glavo, sedaj pa še 4 litre ne. Na Švedskem je 30 mož in 6 žensk samo zato odločeno, da hodijo po deželi in ljudem razlagajo škodljivost pijančevanja in jih vnamajo za treznost! Tudi pri nas bi takih misijonarjev treznosti bilo krvavo treba, toda pri nas bi jih »Štajerčevi« šnopsarji najbrž s kamenjem pobili. Nemčurji hočejo ravno s šnopsarjijo poživinčiti naše ljudstvo. Oni si s tem polnijo žepe, naša posestva in slovensko poštenje pa gre v nič.

Zakaj je osel? Neki stotnik se je med vežbanjem zelo hudoval nad korporalom, ki je vse zmešal. Po vaji ga pokliče pred se in mu reče: »Recite mi osel!« Korporal ni razumel in je molčal. »Recite mi osel!« zagrmel je stotnik. »Ker ste zapovedali, gospod stotnik«, stokal je korporal »tedaj ste vi osel!« — »Popolnoma prav«, odgovori stotnik: »In zakaj sem osel? Ker sem vas za korporala naredil!«

Drugokrat menda ne več. Duhovnik vozil se je v poštnem vozu. Sopotujoč naprednjak začel ga je zasmehovati radi njegovega stanu. Začel pa se je nadutež tudi norčevati iz proglašenja svetnikov in blaženih. »Čudim se«, pripomni duhovnik, »da se ravno vi norčujete iz proglašenja blaženih, ko ste že vendar sam proglašen blaženim!« — »Tako? od koga pa?« — »Od nekoga, ki mu gotovo priznavate oblast, od Izveličarja samega!« — »Tako? radoveden sem, kje je to zapisano?« — Pri sv. Matevžu 5. pogl., 3. vrsta. Tam je zapisano: Blaženi so ubogi v duhu«. Sopotniki so se smejali, naduti naprednjak pa jo je molče vtaknil v žep.

V gostilni. Gost: »Natakar, jaz bi rad plačal!... Koliko vrčkov imam?« — Natakar: »Jaz res ne vem — se boste že sami spomnili!« — Oštir natakarju: »Pošten natakar mora vse v glavi imeti, kar gosti izpijo!«

Oprostite. V nekem kraju je družba naprednjakov med službo božjo v gostilni kvartala. Kar vstopi berač in ponižno prosi miloščine. Jeden igralcev ves razjarjen zavpije nad njim: »Ali se ne sramujete v nedeljo med službo božjo prosjati!« — »Oprostite možje«, odgovori mirno berač, »da sem vas motil v vaši pobožnosti.«

O ti mračnjaki!

Bil je neki profesor, ki je imel navado svoja predavanja zaljšati z opombami: »Duhovniki niso za nič! Ob kratkem, da se izrazim poljudno: Popje so sovražili od nekdanj znanost, umetnost in vsakoršen napredek; ljubili so in ljubijo le nazadek in temoto!«

Nekega dne po šoli pride k njemu dijak. Bil je vrl mladenič, duševno razpoložen, ki se ni dal lahko ugnati v kozji rog. Ta gre torej k profesorju in reče: »Gospod profesor! Bi-li ne hoteli biti tako dobri, da bi mi nekaj dvomov razrešili, ki me mučijo, kar poslušam Vaša predavanja.«

»Zakaj pa ne, ljubi prijatelj! Radostno! O, prav rad! Kar na dan z njimi!«

»Samo nekaj vprašanj, gospod profesor! Kdo nam je ohranil stare pisatelje? Kako da se niso pogubili tedaj, ko je srednjeveško barbarstvo poplavilo ves omikani svet?«

»Menihi so jih v svojih samostanih prepisavali in jih tako rešili.«

»Kaj, menihi!«

»Da, menihi, zlasti Benediktinci!«

»Oh, popje! Torej menihi so stare spise prepisavali in nam jih tako ohranili? To je bilo pač težavno delo, kajne? In samo-obsejumevno, vsled knjižničnega prahu so dobivali jetiko? Kajpa, seveda! Ne-li, to je bilo še takrat, ko vladarji še celo svojih imen niso znali podpisavati? Čudni časi in čudni ti menihi, da se jim je ljubilo črko za črko iz Livija, Cezarja, Cicerona, Virgilija prepisavati in vrhtega se iz Pro-perca, Tibula, Ovidija... itd. Pa kakšni ti spisi so! Skrbno pisani — kakor slikani, in začetnice so pravcate umetnine! O, ti popje! — Čakajte, gospod profesor! Ali je res, da bi brez popa tudi Kolumba in Vasco de Gama ne imeli? Neki menih, fra Mauro, pravijo, da je leta 1450. on imenitno karto narisal, koja je Kolumbu misel vzbudila?«

»Je res, toda tako karto bi bil narisal lahko tudi kdo drugi.«

»Seve! Zakaj naj bi le popje imeli take pametne misli? Čujte! Tudi to sem čital gospod profesor, da je namesto nerodnih rimskih števil vpeljal neki papež sedanje arabske?«

»Papež Silvester II. jih je vpeljal. Seveda bi bil to tudi kdo drugi storil, ko bi se ne bili papeži vedno rinili v ospredje!«

»Tudi pravijo, da je daljnogled in drobnogled neki pop iznašel. Vendar to vsaj že skoro ne more biti resnično? Popje si vse prillaščajo!«

»To se pravi, je že res. Frančiškan Roger Bakon je izumil te priprave, to pa je bil moderen frančiškan in ne kakor mračnjak-kutonosec.«

»Ti preklicani Bakon! Kdaj je neki živel?«

»Leta 1292. je umrl.«

»Bil je zelo zgodaj moderen, kajne?«

»Še nekaj! Nedavno sem bral, kdo da je prvi učil nauk, da solnce mirno stoji, da se pa suče zemlja. To gotovo še Vi ne veste, gospod profesor.«

»Kopernik!«

»Ne, gospod profesor! Ta kanonik ni bil prvi. Skoro sto let pred Kopernikom je to učil — kaj menite, kateri? — rezenski skof Regiomontanus († 1476.)!«

»Mogoče!«

»Oprostite dobrotno! Zakaj se pravi dōbi, ko so znanosti, umetnosti in slovstvo prav posebno cveteli, zlata dōba Leva X.?«

»Zakaj? Ker je bil Lev X. poseben naklonjenec učenjakom, umetnikom in slovstvenikom tedanjega časa.«

»Kaj, Lev papež in zajedno pospeševatelj vseh prosvetnih pridobitev?«

»Zdi se mi, dečko, da me hočeš naviti?«

»Bog obvaruj! To so le dvomi, dvomi, neznosni dvomi! Jaz bi jo popom rad zagodel, da so sami nazadnjaki in mračnjaki, toda ti dvomi mi ne dajo miru. Pa, jeli res, gospod profesor, da je brezplačne narodne šole otvoril de la Salle!«

»Da, Francoz de la Salle!«

»Mašnik de la Salle?«

»Mašnik!«

»In da se je za gluhonemce zavzel prvi Španec Pedro de Ponce in za njim de l' Epée!«

»Da, Španec de Ponce in svečenik l' Epée!«

»Menih de Ponce in svečenik l' Epée!«

»Ne bodite hudi, gospod profesor! Saj midva nisva kriva, da popje v zgodovini kar nočejo mirovati. Prosim, tudi tole sem še bral: »Ne zadosti, da je menih Bertold Schwarz iznašel smodnik, menih Guido d' Arezzo sekirice in temeljna pravila blaglasju, neki menih od Tegenskega jezera na Bavarskem okoli leta 1000. slikanje na steklo, da je jezuit Cavalieri (1747.) odkril polihromijo, jezuit Secchi spektralno analizo — «

»Dosti tega! Že vidim, da me imaš za norca! Grom in strela!«

»Prav, saj res! Prvi strelovod tudi ni naredil Franklin, marveč že 1754. premonstratski menih župnik Prokop Diviš! To ima celo Kürschner v svojem naučnem slovarju!«

»Jezik za zobmi, klepetulja.«

»Oh, največji jezikovni umetnik našega časa je bil pač kardinal Mezzofanti!«

»Ti nazadnjak!«

»O ne! Največji nazadnjakovelec je bil najslavnejši paleograf devetnajstega stoletja, kardinal Mai. Ta nam je Palimpseste odprl!«

»Dosti bedarij! Glej da se mi izgubiš!«
 »Tako! Toda v katero smer? To Vam gotovo more povedati le dijakon Flavij Givia. On je okoli l. 1300. kompas izdatno popravil!«

»Tebi se možgani smodé!«

»Kako, če sem se vžgal, potem je treba brizgalnice, da ne nastane požar. Brizgalnice so vpeljali najprej beli menihi, Cistercijanci, in pariški kapucini so bili tja do sedemnajstega stoletja ognjegasci pariški.«

»Če mi nisi tiho, boš letel ven!«

»Kam, gospod profesor? Morebiti v zračne višave? Prav res! Prvi zrakoplav je izumil že 60 let pred Montgolfierijem menih Bertold Gusmac, ki se je vzdignil z zrakoplavom leta 1720. vpričo vsega portugalskega dvora kvisku. — Kaj si zbrisujete naočnice, gospod profesor? Te so tudi popovska iznajdba! Naočnice je iznašel v trinajstem stoletju dominikanec Aleksander Spina! — Se Vam tako mudi, da gledate na uro? Tega bi sploh ne smeli, ura je iznajdba popov! Prvo uro imamo od cerkvenega pisatelja Kasijodora († 505.) izboljšal pa je to iznajdbo Gerbert, poznejši papež Silvester II., katerega sva bila že omenila. Prvo astronomično uro je sestavil opat Richard Wallinfort leta 1316. — No, sedaj pa grem! Že goré plinovke. Samo to še, gospod profesor! Gotovo še ne veste, da so plinovo luč jezuitje iznašli, ti največji mračnjaki! Čisto gotovo so jo iznašli jezuitje in jo vpeljali v prvič leta 1794. v Stonyhorstu na Angleškem. Jezuit Dunn pa je napravil leta 1815. v Prestonu prvo plinsko družbo. — Z Bogom, gospod profesor! Blagovolite oprostiti! Kaj, kolo imate tudi? To reč je izmislil svečenik Pianton, ki se je že leta 1845. s kolesom vozil. — Lahko noč! Prosim še enkrat oprostite! Kar je res, ostane res! Le resnico govori zgodovinoslovec!«

Dijak pravi še »z Bogom«, gospod profesor pa ne reče nič.

Emmanuel-Kalender 1903.

Besedna zastavica:

Priobčil F. St.

a	a	a	d	e	mesto na Ogrskem.
e	i	i	k	k	gre na božjo pot.
l	n	n	o	n	kovina.
o	o	o	r	r	rinski cesar.
r	r	s	v	ž	reka na Laškem.

Posamezne črke se morajo prav razvrstiti. Vsaki kdor reši to uganko, dobi dve kroni, ne da bi mu jih mi morali poslati. Čita naj samo začetnice in končnice od zgoraj navzdol.

Rešitev zastavic v zadnjem listu:

1. Svatopluk; 2. Levstik.

Prav so rešili: Jurij Rajšter v Paki pri Šaleku, Josip Košir v Dramljah, Kuhar Martin v Št. Lipsu na Koroškem, Veber Valentin v Frankolovem, Franc Koncilia v Podgradu, Jos. Štelcar v Kraljevcih, Jože in Vinko Rojnik v Braslovčah, Oton Vrbnjak pri Sv. Miklavžu, Ferdo Kunčnik pri Sv. Marku pri Ptujju, Ivana Vidmar v Česnjici, Alojz Bratina v Križevcih, Filip Omladič v Braslovčah, Ignacij Pravič v Drbetincih, Sv. Šnuderl in Janez Senekovič v Studencih, Florjan Gregl v Zalcu, Jožef Premelc v Župelevcih, Davorin Dernovšek na Savi pri Litiji, Martin Mauko v Ptujju, Marija Lončarič na Grabah, Tomažič Marija in Petrena Anica pri Sv. Urbanu nad Ptujjem, Ivan Meško pri Sv. Tomažu, Kati Blumer v Št. Pavlu pri Prebodu, Alojzija Esih v Loki pri Zidanem mostu, Žagar Jožef v Stari Loki, Vincencij Domšar v Škofji Loki, Jožef Imperl v Razborju, Ludovik Kocijper v Mihalovcih, Franc Dvoršak, Marijica in Lojzika Povhe v Ravni pri Sv. Duhu. — Rešitve nam je poslalo tudi več

Tisk tiskarne Sv. Cirila v Mariboru.

dijakov iz različnih šol. Imen teh rešilcev pa ne priobčujemo, da ne bi imeli od strani nemških profesorjev kakih neprijetnosti! Pošiljamo jim rodoljubne pözdrave.

Listnica uredništva.

Berač iz Pekla: Preveč osebno. Pišite kaj drugega! — Ponikva: Vaš spis pride svoječasno kot članek. Hvala in pozdravi! — Nepodpisanih spisov ne sprejemamo. Moramo vedeti, s kom imamo opraviti! — Sv. Križ na Murskem polju! Mogoče prihodnjič!

Izjava.

Podpisanim dobro znani dopisatelj »Štajarca« in njegov pristaš že več časa zasramuje in obrekuje našega preljubljenega, obče spoštovanega in v izpolnovanju svojih dolžnosti natančnega č. g. duhovnega svetovalca in župnika Ivana Bohanca.

Mi iz dna žaljenega srca obsojamo sramotilno pisavo in neopravičeno napadanje »Štajarčevega« prijatelja ter očitno izrekamo ne le v svojem, ampak tudi v imenu vseh poštenih župljanov svojemu mnogozaslužnemu dušnemu pastirju nemajeno ljubezen, spoštovanje in zaupanje. Vse rohenje in besnenje »Štajarčevega« pisatelja ne more otemneti čistega značaja duhovnega svetovalca, zato pa upamo, da jih tako počenjanje ne bode omajalo, ampak potrdilo v prepričanju, da njihovo ravnanje služi v blagor naši župniji. Slovensno pa ugovarjamo »Štajarčevi« trditvi, da bi župljani vero zgubili.

Svetinje, dne 28. februarja 1903. Jožef Simonič, velepostnik v Ivankovcih, Leopold Petovar, veleposestnik v Ivanjkovcih; Ivan Pučko, posestnik in obč. predst. v Ivanjkovcih; Anton Jerebič, posestnik v Ivanjkovcih; Franc Vraz, posestnik v Cerovcu in občinski predstojnik Žerovinski; Matjaš Pihlav, odborn.; Ivan Kosi, svetovalec; Martin Janežič, veleposestnik na Libanji; Alojzij Škrinjar na Libanji; Anton Janežič, posestnik in obč. predstojnik v Brebrovniku; Lovrenc Janžek, major v p. in posestnik v Brebrovniku; And. Zadavec, obč. predst. v Veličanah; Mih. Marin, posestnik in I. obč. svet. v Veličanah. 3 1—1

Odlikovnan z obiskom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvoda Evgena.

Josip Tručl

Največja zaloga biserov, zlatine in srebrnine, bronca in optičnih rečij. — Velika zaloga cerkvenega orodja.

Priporočam se v izdelovanje svetilnikov, svetilk, svečnikov, monštranc, kelihov, ciborij, itd. ter v popraviljanje vseh cerkvenih in altarnih orodij.

Posebno priporočam: nove kelihe v ognju pozlačene ter s srebrom okrašene 500 do 600 g. težke od 50 gld. naprej; nove svečnike za oltarje okrogle, gladke, brušene, 60 cm. visoke po 4 gld. 50 kr.

Velika zaloga namisnega orodja.

Slavnim občinskim predstojništvom priporočam znamenke za pse po zelo nizki ceni.

Priporočam se veleč. duhovnikom in cenj. p. n. občinstvu v obilna naročila ter zagotavljam, da se bočem trudil izgotoviti vsa cenj. naročila najtočneje in po nizki ceni.

(20) 12—8

Josip Tručl

Maribor, Grajska ulica št. 6.

Vse po nizki ceni!

Za izdelke se jamčil!

Slovenci!

Spominjajte se ob vsaki priliki družbe sv. Cirila in Metoda!

Odgovorni urednik Edv. Jonas.

OO Važno! OO

Ceravno se je moka že pred enim mesecem podražila, zamorem še vendar prodajati vsled ugodnega nakupa

najboljšo ogrsko pšenično moko 1 kg po 14 kr., ako se vzame cela vreča, pride 1 kg na 13½ kr.;

dobro in sladko moko za kruh 1 kg od 8 kr. naprej; 26 10—10

dobro moko za svinje, 1 kg po 5 in 6 kr.;

kavo, jako lepo, nebarvano ¼ kg 25 kr.;

petrolej 1 liter 16 kr., 5 litrov 75 kr.;

sladkor v gruči 1 kg 44 kr.;

milo „Schicht“ 1 komad 15 kr.;

sveče, 6 ali 8 v zavoju samo 38 kr.;

rozine, suhe jagode, cibebe, suhe slive in hruške, zelo lepe in jako po ceni.

Drože (germ) eden zavitek samo 28 kr.

Prodajam tudi veliko bolj po ceni kakor drugod

piske in ponve iz pločevine.

V spomladi bodem prodajal popolnoma sveža

semena od svetovno znane trdke „Mautner“.

V obilna naročila se priporoča

J. Sirk prej Holasek v Mariboru.

Glavni trg — rotovž.

Kupujem tudi žizol, orehe

in oves po najboljših cenah. 34

Jožef Ullaga,

trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru, Tegetthoff-ova ulica 21

priporoča svojo veliko in raznovrstno zalogo manufakturnega blaga, platna in sukna, posebno lepo izbirko sukna za moške in ženske obleke po najnižji ceni, ter odeje in perilo lastnega izdelka. 18 26—22

Slovenska delavnica Konrad Skaza

St. Ulrich—Gröden Tirol

se priporoča 28 12—8

za izdelovanje vseh cerkvenih umetnih del n. p. svetnikov, križev, altarjev, prižnic, križevih potov itd.

Fotografije, načrti, spričevala na zahtevanje!

Za izdelovanje

diplom

za častne občane

po primerno nizki ceni

se priporoča

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Razne uradne pečate

KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Last in zaloga kat. tisk. društva v Mariboru